

Jaarrapportage MUIZ 2024

Meldpunt Uitbraken Infectieziekten & BRMO
GGD regio Utrecht
1 januari 2024 t/m 31 december 2024

Voorwoord

Voor u ligt de jaarrapportage over 2024 van MUIZ (Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten & BRMO). MUIZ stelt zorginstellingen in staat om op laagdrempelige en transparante wijze uitbraken van infectieziekten te melden. Dit gebeurt zowel richting de GGD als naar omliggende zorginstellingen in de regio. De meldingen geven inzicht in wat er binnen de eigen instelling speelt én bij andere organisaties in de omgeving. Dit bevordert een snelle reactie en draagt bij aan het voorkomen van verdere verspreiding van infectieziekten.

MUIZ is gestart in 2017 in Rotterdam. Sindsdien is het verder ontwikkeld en uitgerold over Nederland, waar nu 7 van de 9 regionale zorgnetwerkregio's deelnemen. Inmiddels is er een landelijke samenwerking, gecoördineerd door GGD GHOR Nederland. In 2024 is in het landelijk strategisch overleg een gezamenlijke missie en visie vastgesteld. Komend jaar wordt verder gewerkt aan de professionalisering van MUIZ, onder andere door het opstellen van kritieke prestatie-indicatoren en het ontwikkelen van een landelijk convenant.

In regio Utrecht is MUIZ sinds 2021 geïmplementeerd. Steeds meer zorginstellingen zijn aangesloten: in 2024 kwamen er weer 11 nieuwe instellingen bij, waarmee het totaal op 78 uitkomt. Er zijn 104 uitbraken van infectieziekten gemeld bij GGD regio Utrecht via MUIZ. Ondanks de groei van aangesloten instellingen, zijn er nog stappen te maken, gezien de totale dekking nu op ongeveer een derde ligt. Bijna alle instellingen zijn sinds 2021 wel benaderd en er blijft actief worden geworven om de dekking zo groot mogelijk te maken, in alle verschillende zorgsectoren. Een brede dekking vergroot het wederzijds inzicht en versterkt de infectieziektebestrijding. Dankzij real-time zicht op uitbraken kunnen preventieve maatregelen sneller worden genomen, en ontstaat meer alertheid, bijvoorbeeld bij de overplaatsing van patiënten.

Komend jaar zetten we in op verdere uitbreiding van MUIZ, zowel landelijk als binnen regio Utrecht. Door het aantal aangesloten zorginstellingen te vergroten en het gebruikersgemak van het systeem te verbeteren, werken we toe naar een steeds krachtiger netwerk. Zo blijft MUIZ een waardevolle bijdrage leveren aan effectieve infectieziektebestrijding.

Dr. Marc Sprenger
Directeur Publieke Gezondheid, GGD regio Utrecht



Inhoudsopgave

Jaarrapportage MUIZ 2024.....	1
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.....	4
2. Werving.....	5
<i>Aantal instellingen</i>	<i>5</i>
<i>Promotie.....</i>	<i>6</i>
3. Geaggregeerde data in MUIZ.....	7
<i>Type uitbraken en soort zorgorganisatie</i>	<i>7</i>
<i>Type uitbraak en tijd in het jaar</i>	<i>7</i>
<i>Aantal besmettingen</i>	<i>8</i>
<i>Uitbraken per verwekker</i>	<i>9</i>
<i>Meldingssnelheid</i>	<i>10</i>
4. Landelijke ontwikkelingen.....	11
5. Samenvatting en discussie	13

1. Inleiding

Sinds 1 mei 2021 is de digitale applicatie 'Meldpunt Uitbraken en Infectieziekten & BRMO (MUIZ) actief in de regio Utrecht. De afgelopen jaren is MUIZ gegroeid in het aantal deelnemende zorgorganisaties. Dit jaar hebben we die groei kunnen voortzetten. Eind 2024 zijn er 78 instellingen aangesloten bij MUIZ, waaronder ziekenhuizen, revalidatiecentra, verpleeg- en verzorgingshuizen, gehandicaptenzorginstellingen. Dit groeiend aantal van aangesloten zorginstellingen draagt bij aan een representatief beeld van MUIZ in de regio Utrecht.

De voorliggende rapportage beschrijft een overzicht van de uitbraken, voortgang en bijzonderheden in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2024. Mail eventuele vragen, opmerkingen of toevoegingen met betrekking tot deze rapportage naar muiz@ggdru.nl.

Namens het projectteam MUIZ regio Utrecht

Ollie van Middelkoop en Patrick van Schelven, projectleiders MUIZ GGD regio Utrecht

2. Werving

Aantal instellingen

In 2024 is de werving van zorginstellingen in de regio om deel te nemen aan MUIZ voortgezet. Eind 2023 waren er 67 zorginstellingen aangesloten. In 2024 zijn verschillende ziekenhuizen, revalidatiecentra, geestelijke gezondheidszorg (GGZ)instellingen, gehandicaptenzorg (GHZ) instellingen en verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) instellingen benadert om deel te nemen. Aan het eind van 2024 waren er 78 zorginstellingen aangesloten. Dit is een toename van 11 zorginstellingen. Omdat de zorgsector, en met name VVT-instellingen, een zeer dynamische omgeving is maakt het uitdagend om alle zorginstellingen in het vizier te hebben. Desondanks zijn momenteel bijna alle zorginstellingen in onze regio benaderd.

Soort organisatie	Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties december 2023	Aantal bij MUIZ organisaties december 2024	Erbij aangesloten in 2024
Verpleeg- en verzorgingshuizen	52	60	+8
Ziekenhuizen	4	4	-
Revalidatiecentra	2	2	-
Gehandicaptenzorg	7	8	+1
GGZ en Overig	1	3	+2
GGD	1	1	-
Totaal	67	78	11

Tabel 1: Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties eind 2023 t.o.v. eind 2024

Soort organisatie	Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties december 2024	Aantal organisaties in beeld bij GGD regio Utrecht	Percentage aangesloten locaties
Verpleeg- en verzorgingshuizen	60	96	62,5%
Ziekenhuizen	4	4	100%
Revalidatiecentra	2	2	100%
Gehandicaptenzorg	8	89	8,9%
GGZ en Overig	3	37	8,1%
GGD	1	1	n.v.t.
Totaal	78	229	34,1%

Tabel 2: Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties t.o.v. het aantal organisaties in beeld bij GGD regio Utrecht.

NB: Niet alle zorgorganisaties vallen in de doelgroep van MUIZ. Daarnaast is zorgsector een erg dynamisch veld waardoor het aantal zorgorganisaties dat wij in het vizier hebben potentieel niet actueel is. We houden zo veel mogelijk in de gaten welke zorgorganisaties sluiten en/of openen.

Voor een zo goed mogelijk beeld van uitbraken van infectieziekten bij zorgorganisaties is het belangrijk dat zo veel mogelijk zorgorganisaties aansluiten bij MUIZ. Hoe meer zorgorganisaties zijn aangesloten, des te we meer informatie uit de gegevens kunnen halen en het een representatief beeld geeft van uitbraken in MUIZ. Om die reden heeft de werving van nieuwe zorginstellingen de komende periode nog prioriteit.

Zodra zorginstellingen willen deelnemen aan MUIZ, duurt het gemiddeld 3-6 maanden voordat totdat de organisaties daadwerkelijk is aangesloten. Het aansluitproces kost enige tijd vanwege interne afstemming. In 2024 zijn er meerdere landelijke organisaties die zijn aangesloten en/of interesse hebben getoond in MUIZ. We hebben gemerkt dat de aansluiting bij landelijke instelling nog meer tijd vergt vanwege de bijkomende landelijke afstemming.

Als instellingen niet willen aansluiten bij MUIZ, dan wordt er na 1 jaar opnieuw contact opgenomen met de instelling om de interesse opnieuw te peilen.

Promotie

In 2024 zijn we doorgegaan met het actief werven van nieuwe zorginstellingen. Daarnaast zijn we ook bezig geweest met de aansluiting van enkele landelijke zorgorganisaties. Naast het actief werven van zorginstellingen waren wij ook aanwezig bij het Regionale Kennis & Netwerkbijeenkomst afgelopen juni, georganiseerd door het AMR Zorgnetwerk. Bij deze bijeenkomst hebben wij informatiefolders over MUIZ aangeboden. Daarnaast hebben wij een nieuwe MUIZflits opgesteld. De MUIZflits is gericht op aangesloten zorgorganisaties alsook geïnteresseerde deelnemers en wordt jaarlijks opgesteld en verstuurd.

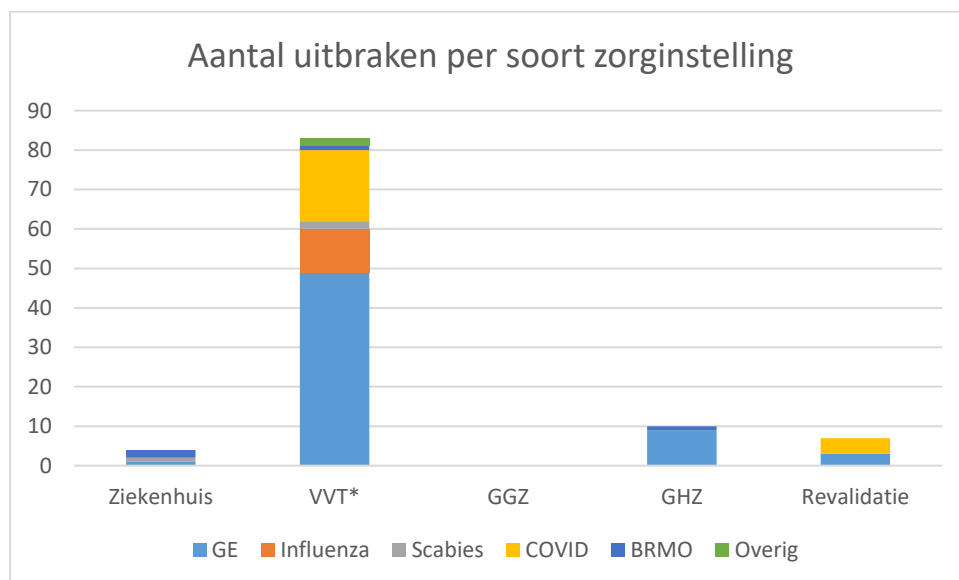
3. Geaggregeerde data in MUIZ

Type uitbraken en soort zorgorganisatie

In totaal zijn er in periode van 1 januari tot en met 31 december 2024 104 nieuwe uitbraken geregistreerd in MUIZ. Deze uitbraken zijn afkomstig van verschillende organisaties. De meeste uitbraken zijn afkomstig uit de VVT-sector* (83) gevolgd door GHZ-instellingen (10) en vervolgens revalidatiecentra (7) en ziekenhuizen (4). In figuur 1 staat het aantal uitbraken uitgesplitst per organisatie en ziektebeeld.

In 2024 zijn er minder uitbraken geregistreerd dan in 2023. Dit komt doordat er in 2023 104 van de 158 uitbraken (65%) bestond uit COVID-19 meldingen. In 2024 is het aantal COVID-19 uitbraken fors gedaald naar 21% van de meldingen (22 van de 104). Het aantal geregistreerde uitbraken lag, met uitsluiting van COVID-19, hoger in 2024 dan het jaar daarvoor (82 t.o.v. 54).

Wat verder opvalt is dat er twee BRMO-meldingen zijn gedaan buiten het ziekenhuis. Dit is sinds het begin van de start van MUIZ bij de GGD regio Utrecht nog niet eerder voorgekomen.



Figuur 1: Aantal uitbraken per soort zorginstelling

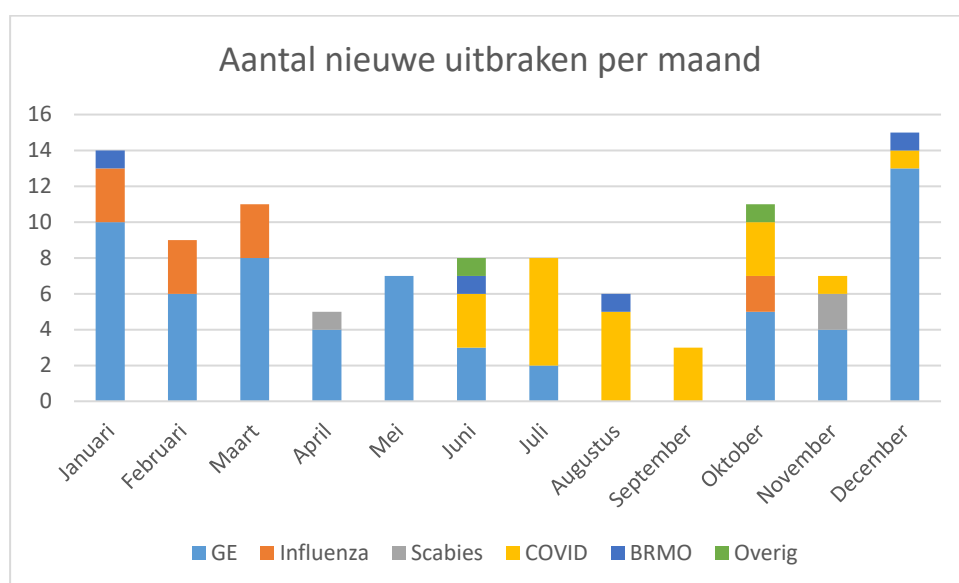
Type uitbraak en tijd in het jaar

In 2024 gingen 62 van de 104 meldingen (59,6%) van de uitbraken over gastro-enteritis, waarbij de meeste uitbraken in de wintermaanden plaatsvonden (januari – februari – maart – november – december). De verheffingen in de wintermaanden past bij het beeld dat gastro-enteritis epidemieën vooral in de winter voorkomen. Hetzelfde

geldt voor influenza. Deze uitbraken kwamen vooral voor in de wintermaanden wat past bij de seizoenspatronen.

Hieronder (figuur 2) staan de aantal uitbraken uitgesplitst per maand en per infectieziekte. Wat opvalt is dat er in de zomer minder uitbraken worden gemeld dan in de koudere maanden. Dit is in lijn met de uitbraken van vorig jaar en verwachting bij de seizoenen.

In vergelijking met vorig jaar zijn er minder COVID-19 uitbraken gemeld. In 2023 zijn er 104 COVID-19 uitbraken gemeld en dit jaar zijn dat er 22. Daarmee lijken de naweeën van eerdere uitgebreide uitbraakgolven in 2024 achter ons te liggen.



Figuur 2: Aantal nieuwe uitbraken per maand

Aantal besmettingen

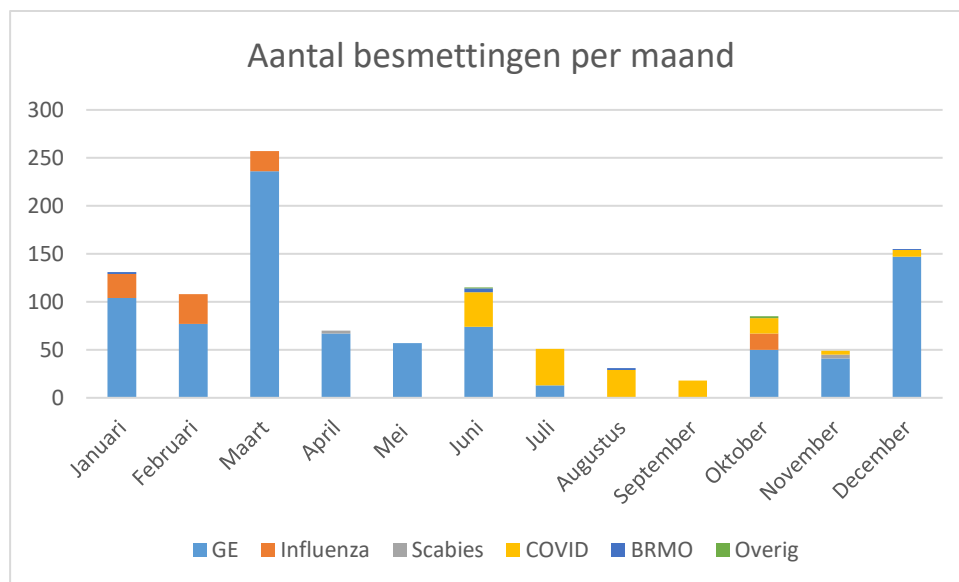
In figuur 3 hieronder staan het aantal besmettingen weergegeven in de periode van 1 januari 2024 tot en met december 2024.

In de 104 geregistreerde uitbraken, waren er gemiddeld 10 besmettingen per uitbraak (zowel cliënten als medewerkers). In maart is er een verheffing te zien. Dit komt doordat er in maart 8 gastro-enteritis uitbraken en 3 influenza uitbraken zijn geregistreerd, die voor een hoog aantal besmettingen heeft gezorgd, namelijk 236 zieke patiënten en medewerkers. De gastro-enteritis besmettingen komen normaal gesproken in mindere mate voor in de zomermaanden. Volgens de Nivel surveillance was er in maart 2024 geen (significante) toename van personen met gastro-enteritis klachten.

Het valt op dat het aantal besmettingen voornamelijk voorkomt uit de gastro-enteritis-uitbraken. Dit komt enerzijds omdat gastro-enteritis veruit de meest geregistreerde uitbraak is, anderzijds omdat gastro-enteritis doorgaans zeer besmettelijk is en als gevolg daarvan veel patiënten en medewerkers ziek maakt. VVT-zorginstellingen zijn extra kwetsbaar voor gastro-enteritis uitbraken omdat daar hulpbehoevende patiënten zijn opgenomen die doorgaans een verminderd hygiëne-

beseft hebben. Gastro-enteritis wordt meestal veroorzaakt door een virus via feco-orale transmissie, om die reden kan vermoedelijk een virus zich ook makkelijker verspreiden in VVT-zorginstellingen.

In figuur 3 is te zien dat in de wintermaanden er meer influenza uitbraken worden geregistreerd. In 2024 was er een griepiepidemie in januari, februari en maart. Dit beeld komt overeen met de in MUIZ geregistreeerde influenza-uitbraken. In MUIZ zijn er in januari, februari en maart 9 influenza-uitbraken gemeld, waarbij er per uitbraak gemiddeld 8,5 besmettingen hebben plaatsgevonden.



Figuur 3: Aantal besmettingen per maand

Uitbraken per verwekker

Er is niet bij elke uitbraak een verwekker geregistreerd in MUIZ, ook als er diagnostiek is uitgevoerd. In totaal is er bij 80 van de 104 (76,9%) uitbraken diagnostiek uitgevoerd. De reden dat er niet altijd een verwekker bekend is terwijl er wel diagnostiek is ingezet kan komen door verschillende aspecten, bijvoorbeeld door het tijdstip van afname, onvoldoende materiaal, kwaliteit van het monster en de gevoeligheid van de test. Ook kan de verwekker simpelweg niet zijn ingevoerd bij het registreren van de melding of de melding is niet bijgewerkt zodra diagnostiek bekend is geworden.

Bij gastro-enteritis is in 47 van de 62 uitbraken (75,8%) diagnostiek uitgevoerd. We zien dat bij gastro-enteritis de meest genoemde verwekker norovirus is. Daarnaast is ook het eenmalig het astrovirus en sapovirus vastgesteld. Bij de overige uitbraken is geen diagnostiek ingezet of geen verwekker aangetoond, hierbij bleef het bij een klinische diagnose.

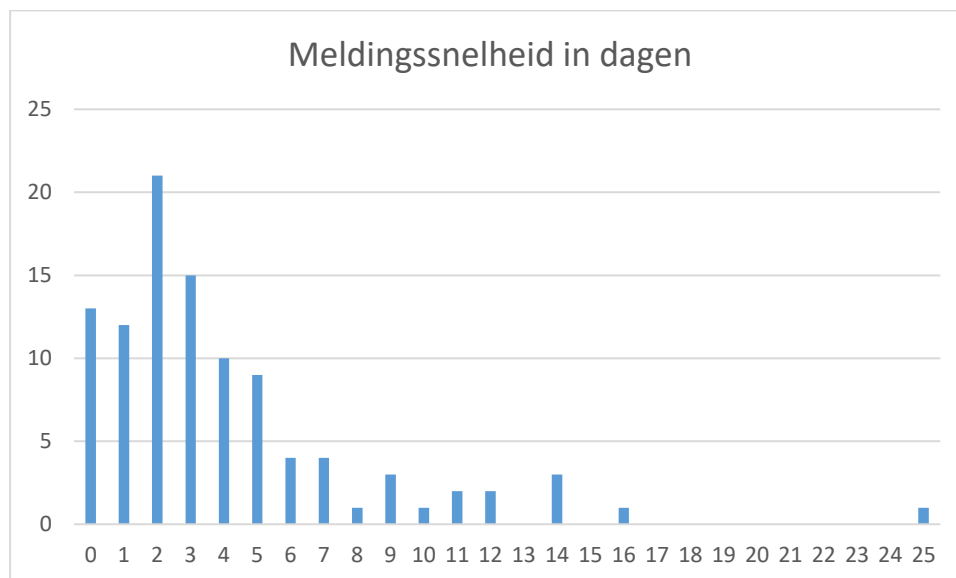
Bij influenza is er bij 8 van de 11 uitbraken (72,7%) diagnostiek ingezet. In de meeste gevallen ging het om het influenza A-virus. In de overige gevallen bleef het bij een klinische diagnose en is er geen verwekker aangetoond.

Bij scabies is bij 2 van de 3 (66%) van de uitbraken diagnostiek ingezet middels microscopie. Een scabies-diagnose kan veel gevolgen hebben voor de patient en omgeving omdat de behandeling veel tijd, energie en nauwkeurigheid vergt. Om die reden is een bevestigde diagnose wenselijk voordat er wordt gestart met behandeling. Er zijn 4 BRMO's geregistreerd in MUIZ in 2024. Bij deze BRMO was er twee keer sprake van MRSA, eenmalig van ESBL en eenmalig VRE.

Meldingssnelheid

De meldingssnelheid is de tijd tussen dat een uitbraak wordt geregistreerd en de dag dat de uitbraak is gestart. De gemiddelde meldingssnelheid is 4,0 dagen. Van de 104 geregistreerde uitbraken zijn er 13 uitbraken dezelfde dag gemeld (12,5%). Er zijn 46 uitbraken binnen 2 dagen geregistreerd (44,2%).

Een snelle meldingssnelheid is van belang om de informatie in MUIZ zo up-to-date mogelijk te houden. Op die manier kunnen zoveel mogelijk een real-time weergave tonen en met elkaar delen van de uitbraken in onze regio. Dit komt de bestrijding van infectieziektebestrijding ten goede. Hoe eerder het aantal besmette patienten en medewerkers in kaart is gebracht, hoe eerder de juiste maatregelen kunnen worden genomen. Denk hierbij aan extra hygiënemaatregelen, verscherpte bezoekenregelingen, cohortverpleging, en bij transfer duidelijke overdracht tussen zorginstellingen.



Figuur 4: Meldingssnelheid in dagen

4. Landelijke ontwikkelingen

MUIZ is oorspronkelijk ontstaan en ontwikkeld in de regio Rotterdam-Rijnmond. Sinds 2017 gebruiken zij MUIZ met veel succes in hun regio. In navolging van Rotterdam-Rijnmond zijn steeds meer regio's MUIZ gaan implementeren. Inmiddels wordt MUIZ in de regionale zorgnetwerkregio's Zuidwest Nederland, LINK (Limburg), Euregio-Zwolle, Utrecht, Noord-Holland, Flevoland en Holland-West gebruikt. Hiermee is MUIZ geïmplementeerd in 7 van 9 regionale zorgnetwerkregio's.

Omdat steeds meer regio's MUIZ (gaan) gebruiken, is het van belang om op landelijk niveau samen te werken. In 2021 zijn hiervoor de eerste stappen gezet, zoals het opzetten van een governance structuur. In 2024 is de GGD GHOR aangesloten voor onder andere de landelijke coördinatie. De aansluiting van de GGD GHOR biedt de mogelijkheid om de strategische positie van MUIZ landelijk te versterken en op termijn toe te werken naar een landelijke dekking van MUIZ. Tevens proberen we met de inbreng van de GGD GHOR de governance-structuur te verbeteren.

Eind 2024 bestaat MUIZ uit de volgende landelijke werkgroepen:

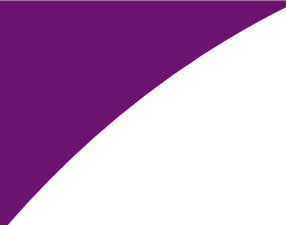
- Strategisch overleg: de deelnemers van het strategisch overleg houden zich bezig met de landelijke strategie, beleidsvraagstukken en ontwikkelingen binnen MUIZ. Elk zorgnetwerkregio heeft één afgevaardigde per zorgnetwerkregio.
- Change advisory board (CAB): houdt zich bezig met aanpassingen aan de webapplicatie om het gebruik van MUIZ te vergemakkelijken.
- Medische inhoud en meldcriteria (MiM): houdt zich onder andere bezig met de meldcriteria up-to-date te houden en medische vraagstukken.
- Implementatie-overleg: houdt zich onder andere bezig met de werving van instellingen.
- Informatievoorziening en onderzoek (O&I): houdt zich bezig met terugkoppeling van de data richting organisaties en met het beoordelen van aanvragen omtrent onderzoek met gegevens van MUIZ.

In 2024 zijn alle werkgroepen bij elkaar gekomen. Begin 2024 is er in het strategisch overleg de missie en visie van MUIZ vastgesteld. Deze luidt als volgt:

Missie: MUIZ faciliteert zorginstellingen in het laagdrempelig en transparant melden van uitbraken aan elkaar en aan de GGD om verspreiding van infectieziekten en BRMO te voorkomen.

Visie: MUIZ zorgt voor een gebruiksvriendelijke en uniforme manier van het melden van uitbraken infectieziekten en BRMO (conform artikel 26 Wet publieke gezondheid); faciliteert en levert input voor de (regionale) surveillance; bevordert regionale samenwerking en kennisdeling in de zorgketen inclusief publieke gezondheid. Er wordt gestreefd naar een landelijke dekking, waarbij alle regio's binnen Nederland deelnemen aan MUIZ.

Daarnaast wordt erin 2025 gewerkt aan het opstellen van kritieke prestatie-indicatoren (KPI). Door middel van KPI's hopen we een professionaliseringslag te



kunnen slaan door meetbare indicatoren op te stellen om de voortgang van MUIZ te bewaken.

Met de uitbreiding van MUIZ komen er ook nieuwe vraagstukken naar voren, zoals het aansluiten van zorginstellingen die locaties hebben over het hele land. Op dit moment zijn we bezig met het stroomlijnen van de aansluiting van landelijke instellingen die verspreid liggen in meerdere regio's. Het opstellen van een landelijk convenant hoort daar ook bij. Er zijn in 2024 stappen gezet om een landelijk convenant te realiseren.

5. Samenvatting en discussie

In 2021 is MUIZ gestart in de regio Utrecht. Destijds werd gestart met zes koploper zorgorganisaties. Door werving namen eind 2023 67 organisaties deel aan MUIZ. Eind 2024 zijn er in totaal 78 zorgorganisaties aangesloten. Het grootste gedeelte van de MUIZ-deelnemers zijn verpleeg- en verzorgingshuizen voor ouderen (60 van de 78 organisaties). De toename van het aantal zorginstellingen zorgt voor een representatiever beeld van de uitbraken in de regio. In 2025 zal de werving van ziekenhuizen, revalidatiecentra, verpleeg- en verzorgingshuizen, gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg voortgezet worden. De werving blijft een uitdaging gezien de dynamische aard van de zorgsector.

Het aantal MUIZ-meldingen in 2024 is niet toegenomen ten opzichte van 2023: in 2023 werd 158 keer een uitbraak gemeld in MUIZ en in 2024 104 keer. Deze daling is fors minder dan in 2023. Deze daling is te verklaren door het aantal COVID-19 meldingen die in 2024 zijn gemeld, dat waren er namelijk 22. In 2023 waren dat er nog 104. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat de aandacht verschoven lijkt te zijn naar andere infectieziekten, waardoor COVID-19 meer naar de achtergrond verschuift. Daarnaast lijkt het erop dat we de naweeën van eerdere uitgebreide uitbraakgolven van COVID in 2024 achter ons laten liggen.

Als je de COVID-19 meldingen buiten beschouwing laat zijn er in 2024 meer meldingen gedaan dan in 2023. In 2024 zijn er 82 "reguliere" meldingen gedaan, in 2023 waren dit er 54. In 2024 zijn er meer gastro-enteritis en influenza-/luchtweginfectie uitbraken gemeld dan in 2023. Dit kan deels komen doordat we in 2024 meer instellingen hebben, waardoor het de aantal meldingen ook kan toenemen.

Om verdere verspreiding van infectieziekten te voorkomen is het van belang dat deze zo snel mogelijk (binnen een werkdag) gemeld worden. MUIZ kan hierbij bijdragen doordat ook buiten kantooruren en in weekenden aan zowel de GGD als andere zorginstellingen uitbraken gemeld kunnen worden. In 2023 werd 51% van de meldingen binnen 2 dagen gemeld, in 2024 was dit 44%.

Als uitbraken in kaart zijn gebracht en zo snel mogelijk inzichtelijk gemaakt worden, kan verdere verspreiding van ziekte onder andere zorgorganisaties makkelijker herkend en voorkomen worden. Voor een zo goed mogelijk beeld van uitbraken van infectieziekten bij zorgorganisaties is het van belang dat zo veel mogelijk zorgorganisaties aansluiten bij, en melden in MUIZ. Daarom zullen we de komende jaren prioriteit blijven geven aan de werving van nieuwe zorgorganisaties in de regio Utrecht.

Verder adviseren we om diagnostiek in te zetten bij uitbraken van infectieziekten ter ondersteuning van de te ondernemen infectiepreventiemaatregelen. Door het vaststellen of uitsluiten van bepaalde diagnoses kunnen de juiste beslissingen genomen worden en kunnen mogelijk ingrijpende maatregelen voorkomen worden. Daarnaast kan met behulp van een laboratoriumuitslag MUIZ specifiekere ingevuld

worden. Hierdoor is de start van bijvoorbeeld het regionale norovirus-seizoen duidelijker zichtbaar. Voor advies over welke diagnostiek of maatregelen ingezet kunnen worden, kan altijd contact met de GGD worden opgenomen.

Mocht u nog vragen, opmerkingen of toevoegingen met betrekking tot deze rapportage hebben, dan kunt u mailen naar: muiz@ggdru.nl

GGD regio Utrecht

Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
Juli 2025

